

IOANNIS PAVLI *Fincke*

CONSPECTVS
BIBLIOTHECAE

HISTORICAE

SAXONIAE INFERIORIS,

CVIVS

SPECIMEN

EXHIBET

SCRIPTORES LVBECENSES.

Nil Conspicere Vale
ACCEDIT

KREYSIGII ET STRVVII

BIBLIOTHECARVM

SAXONIAE SVPERIORIS

HISTORICARVM

COLLATIO.

HAMBVRGI,

LITTERIS PISCATORIIS.

VIRO
PERILLVSTRI ATQVE EXCELLENTISSIMO,
DOMINO
ERNESTO IOACHIMO
DE WESTPHALEN,
AVRATI ORDINIS SLESVICENSIS HOLSATICI
EQVITI,
CAESAREAE CELSITVDINIS
MAGNI DVCIS RVSSIAE,
DVCIS SLESVICI ET HOLSATIAE REGNANTIS
CANCELLARIO
AVLAE ET SENATVS INTIMI,
HVIVSQUE CONSILIARIO,
SVPREMI CONSISTORII MILITARIS ET ECCLESIASTICI
PRAESIDI,
ACADEMIAE CHILONIENSIS
CVRATORI,
MAECENATI
SVMMOPERE COLENDO.

VIR PERILLVSTRIS
ATQVE EXCELLENTISSIME,
MAECENAS SVMMME.

quam in TE omnes demirantur, singularis TVA eruditio me quoque in admirationem rapuit, cum TE conueniendi superiori aetate haberem potestatem. Summa designati Sueciae Regis praesentia TE quoque,

VIR PERILLVSTRIS ATQVE EXCEL-
LENTISSIME, huc traxerat, quem maxi-
mum Holsatiae administrum salutandi singu-
lis horis plures aduolabant. Facilis ad TE mi-
hi quoque aditus erat. Differebas grauiter
de rebus eruditis et sermoni de conatibus
meis litterariis locum relinquebas. De eden-
da bibliotheca Saxoniae inferioris historica
consilium non reprehendebas, addebas mihi
potius calcaria ad vnum omnes recitando,
qui bibliothecas historicas condiderint. Te-
stantur omnia TVA eaque multa scripta mul-
tae lectionis virum. Adstupuerunt imprimis
viri docti eruditis TVIS praefationibus ad
monumenta inedita rerum germanicarum, col-
lectionem illam, qua TV, VIR PERILLV-
STRIS

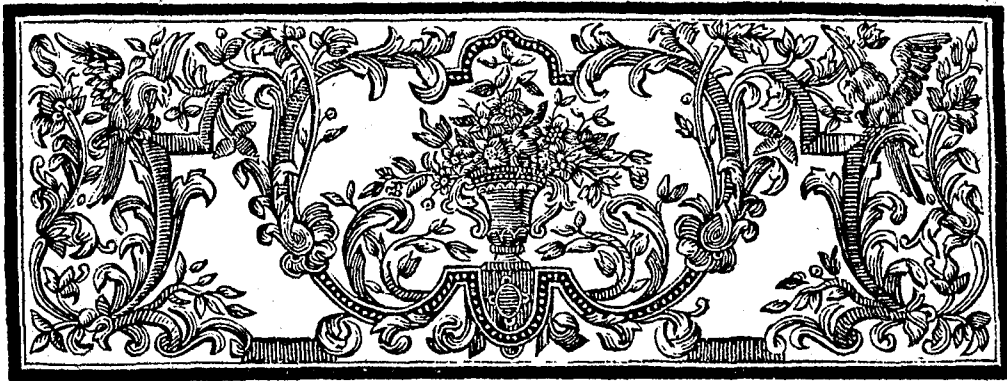
STRIS ATQVE EXCELLENTISSIME, de
tota Holfatia, de tota Megapoli promeritus es.
Admirationem omnibus illae praefationes exci-
tant, quod a summo heroe in toga proficiscan-
tur. Me prorsus, ne quid diffimulem, admi-
ratio cepit, cum rerum ciuiliū peritis aures
praebuisses, quod ex tempore longum biblio-
thecarum historiarum catalogum contexere
potueris. Primum inter bibliothecarum con-
ditores hosce IPSE tenebis locum, si quam
diu meditatus es *bibliothecam historicam Meck-
lenburgicam* prodire iusseris. Cui igitur potius
quam TIBI, VIR PERILLVSTRIS ATQVE
EXCELLENTISSIME, cui magis idoneo
iudici conspectum hunc bibliothecae historicae
Saxoniae inferioris offerre potuissē ac debuissē
sem.

sem. Maxima sunt dudum TVA in rem literariam merita, ne de illis in rempublicam alieno hoc loco dicam, quae quotidie auges, dum academiae Kiloniensis commoda promoues. Supremum Numen supplex veneror, vt TE, VIR PERILLVSTRIS ATQVE EXCELLENTISSIME, rei litterariae praesidium diu seruet, ita de certo Maecenate mihi etiam gratulari possum.

PERILLVSTRIS NOMINIS TVI

Scribam *Hamburgi*
Ipsis Cal. Marr. MDCCXLIV.

Cultor perpetuus
Ioannes Paulus Zincke.

§. 1.

Amplissimis scriptorum medii aevi collectionibus pretium omnino statuendum est, cum illi auctores de temporibus scripserint, quibus proximi fuerunt. Ea vero huius et superioris seculi est felicitas, ut referatis tabulariorum repagulis vastae diplomatum prodierint collectiones. Harum ope commissos ab istis errores suppleverunt historiarum cultores et certatim alius alio gravius argumenta historica excusserunt. Non infimo loco ponendae sunt biographiae Principum atque chorographiae et topographiae, quarum tanta seges est, ut integras omnium fere regnorum regionumque bibliothecas historicas habeamus.

§. 2.

De *Lusitanis* scriptoribus exposuit Dn. IOAN. IAC. SCHMAVSIVS im Staat des Königreichs Portugall. Halle 1714. 8. *Hispanos* scriptores recensuit NIC. ANTONIVS in bibliotheca Hispana noua. Romae 1672. F. *Gallicos* scriptores conduxit IAC. LE LONG in Bibliothèque historique de la France. à Paris 1719. F. De *Anglis*

glis scriptoribus sententiam dixit HERM. DIET. MEI-
BOMIVS in Programmate de anglicanae historiae pe-
riodis. Helmst. 1702. 4. *Belgicos* scriptores enarrauit
ADR. PAARS in Indice Batauico. Leid. 1701. 4. De
Helueticis scriptoribus iudicium tulit IO. CONR. FVS-
LINVS in praefatione ad thesaurum historiae Heluetic-
cae. Bas. 1734. F. *Italicos* scriptores recitauit Dn. IO.
ALB. FABRICIVS in conspectu thesauri litterarii Italiae.
Hamb. 1730. 8. *Danicos* scriptores produxit NIC. PET.
SIBBERN in bibliotheca Danonoruegica. Hamb. 1716. 8.
Polonicos scriptores congeffit DAV. BRAVNIVS in cata-
logo de scriptoribus Polonicis. De *Prussicis* scriptoribus
commentatus est MICH. LILIENTHAL in der Preußi-
schen Bibliothek. Königsb. 1742. 8. *Hungarorum* scripto-
rum notitiam dedit DAV. CZWITTINGERVVS in biblio-
theca scriptorum Hungaricorum. Ffti. 1711. 4. *Russicos*
denique scriptores annotauit RVD. AVG. NOLTENIVS
in diatriba de historiae Russicae fontibus. Lips. 1739. 4.

§. 3.

Palmam omnibus facile praeripit laudatissima biblio-
theca Galliae historica, et optarunt sane multi bibliotheca-
cam Germaniae historicam, quam illi opponeremus. Ex
superiori seculo vnum MICH. HERZIVM nominare pos-
sumus, qui adeo vastum laborem suscepit. Edidit ille:
Bibliotheca Germanica siue notitia scriptorum rerum ger-
manicarum; cuius plenioris edendae spem fecit in scripto
cui titulum fecit: Sciagraphia Germaniae gloriosae seu
bibliothecae Germanicae. Nostro aevo Dn. IO. HENR.
HEV.

HEVBELIVS eam parauerat et fyngrapham cum bibliopola Fritschio iam fecerat, sed omne consilium in spon-
giam abiit. Postea Dn. IO. IAC. MOSERVS eam pro-
misit eiusque multas partes dedit. Quo ipso Vir Illustris
ostendit, promissionem suam non esse vanam, seque prae
multis aliis negotio huic aptum esse. Diligentissimo huic
viro notitias Sueuicorum, Augustanorum, Constantiensium,
Baindtensum, Würtembergensium, Zellenium, Treu-
uiensium et Aquisgranensium scriptorum debemus. Enim
vero vnus hominis vires superat bibliotheca totius Ger-
maniae historica. Nobis igitur felicibus esse contingit,
quod hac hominum aetate bibliothecae singularum pro-
uinciarum et urbium historicae prodierint,

§. 4.

Austriacorum scriptorum notitia peti potest ex ANT.
STEYRERI praefatione commentariis ipsius pro historia
Alberti II. Ducis Austriae praemissa. Lips. 1725. F. *Salis-
burgensis* archiepiscopatus scriptores nominauit Dn. IO.
IAC. SCHMAVSIVS im Staat des Erzbisthums Salz-
burg. Halle 1712. 8. *Sueuicos* scriptores recensuit Dn.
IO. IAC. MOSERVS in praefatione qua ornauit Martin
Crusens Schwäbische Chronik. Jst. 1733. J. *Augustani*
episcopatus scriptores enarrauit IDEM im Staatsrechte
des Hochstifts Augspurg. Leipz. 1740. J. De *Constantien-
sis* episcopatus scriptoribus exposuit IDEM im Staatsrechte
des Hochstifts Costniz. Leipz. 1740. J. *Baindtensis* abba-
tiae scriptores annotauit IDEM im Staatsrechte der Abtey
Baindt. Leipz. 1740. J. *Württembergicos* scriptores me-
moriae prodidit IDEM in miscellaneorum iuridicohistori-

corum parte prima. Ffti. 1729. 8. *Augustanae* ciuitatis scriptores consignauit PAVL. VON STETTEN in praefatione quam praemisit Geschichte der Stadt Augspurg. Augsp. 1743. 4. *Zellensis* ad Hammerspach vrbis scriptores exhibuit Dn. MOSERVS im Staatsrechte der Stadt Zell am Hammerspach. Leipz. 1740. 8. *Hassiacos* scriptores litteris mandauit Dn. HENR. CHN. SENCKENBERG in praefationibus ad selectorum iuris et historiarum Tomum tertium et quintum. *Moenofrancofurtenses* scriptores memoriae tradidit IDEM in praefatione ad citatae collectionis Tomum primum. Ffti. 1734. 8. *Palatinos* scriptores litteris consignauit Dn. GE. CHN. IOHANNIS in praefatione ad Danielis Parei historiam Palatinam, Ffti. 1717. 4. *Moguntini* archiepiscopatus scriptores collegit IDEM in praefatione ad scriptorum Moguntinensium volumen primum. Ffti 1722. F. *Treuirensis* archiepiscopatus scriptores excitauit Dn. MOSERVS im Staatsrechte des Erzstifts Trier. Leipz. 1740. 8. *Frisiae orientalis* scriptores conquisiuit IO. FRID. BERTRAM in parergis Ostfrisis. Brem. 1735. 8. De *Westphaliae* scriptoribus promeriti sunt IO. DIET. VON STEINEN in der Nachricht von den Westphälischen Geschichtschreibern. Dortm. 1741. 8. et Dn. IO. CPH. KOECHERVS in bibliothecae historicae Westphalicae specimine primo. Osnabr. 1742. 4. De *Osnabrugensibus* scriptoribus egit IO. ANT. STRVBBERG im Entwurf einer Osnabrückischen Historie. Jen. 1720. 8. *Schauenburgicos* scriptores congeffit Dn. EBERH. DAV. HAVBERVS in primitiarum Schauenburgicarum fasciculo primo. Guelph. 1728. 8. *Aquisgranenses* scriptores memorauit saepius laudatus Dn. MOSERVS im Staatsrechte der Reichsstadt

stadt Aachen. Leipz. 1740. 8. *Saxoniae superioris* scriptores congregarunt GE. CPH. KREYSIGIVS in der historischen Bibliothek von Obersachsen. Dresd. 1732. 8. et Dn. BVRCH. GOTTH. STRVVIVS in Bibliotheca Saxonica. Ien. 1736. 8. *Schwarzburgicos* scriptores indicavit Dn. LEBR. WILH. HENR. HEYDENREICH in praefatione der Historie des Hauses Schwarzburg. Erf. 1743. 4. *Brandenburgicos* scriptores subiecit GE. GOTTFR. KVSTERVS operum Nicolai Leutingeri Tomo secundo; Ffti. 1729. 4. EIVSD. bibliotheca historica Brandenburgica prodiit. Wratisl. 1743. 8. De *Pomeranis* scriptoribus sententiam dixit CHN. SCHOETTGENIVS im alten und neuen Pommerlande. Starg. 1721. 8.

§. 5.

Saxoniae inferioris scriptores diiudicavit HENR. MEIBOMIVS in introductione ad Saxoniae inferioris historiam. Helmst. 1687. 4. *Holsatos* scriptores coegit IO. MOLLERVS in isagoge ad historiam chersonesi cimbriacae. Hamb. 1691. 8. *Ditmarsos* scriptores retulit Dn. IO. ALB. FABRICIVS in praefatione qua decoravit Anton. Biethens Geschichte des Landes Ditmarschen. Hamb. 1733. 4. *Mecklenburgicos* scriptores adduxit Dn. IO. ERH. KAPPIVS in praefatione ad Matthiae Behrii res Mecklenburgicas. Lips. 1741. F. Plenissimam illius Ducatus bibliothecam historicam a Dn. de Westphalen expectamus, quam Vir Perillustris praefationi ad scriptorum Mecklenburgicorum Tomum primum destinauerat, cuiusque conspectus in Niedersächsischen Zeitungen 1729. p. 715. legitur; aliam

Dau. Richterius promisit eiusque conspectum et specimen in programmate quodam dedit. *Brunsvicolüneburgenses* scriptores citarunt DAN. EBERH. BARING in notitia scriptorum rerum Brunsvicensium ac Lüneburgensium. Hanov. 1729. 8. et IO. FRID. PFEFFINGERS in praefatione praemissa Tomo primo der Braunschweiglüneburgischen Historie. Hamb. 1731. 8. Plenioris horum Ducatum bibliothecae historicae conspectum dedit laudatus nuperrime defunctus Baringius in der Beschreibung der Saale im Amte Lauenstein des Braunschweiglüneburgischen Fürstenthums Salenberg; similem quoque dabit Dn. Ant. Vlr. Erath in promissa historia Brunsvicolüneburgensi; alius cuiusdam 1741 iam impressae mentionem faciunt Göttingische Zeitungen von gelehrten Sachen 1743. p. 598. *Hildeshemenses* scriptores enumeravit IOACH. BARW. LAVENSTEIN in Parte duodecima der Hildesheimischen Kirchen- und Reformationshistorie. Hildesh. 1734. 8. *Magdeburgensium* scriptorum meminit SAM. WALTHERVS in Parte secunda der Magdeburgischen Merkwürdigkeiten. Magdeb. 1730. 4. *Lubecensium* scriptorum rationem habuit Dn. IO. HENR. VON SEELEN in epistola sub finem Partis quartae Athenarum Lubecensium, Lub. 1722. 8. ad ductum Dn. Iacobi von Mellen in praefatione ad res Lubecenses. *Hamburgenses* denique scriptores ipse attigi in Topographia et bibliotheca historica Hamburgensi. Hamb. 1739. 8.

§. 6.

Veniam dabunt eruditi lectores, si vnam forsan alteramue bibliothecam historicam omiserim. Plurimas tamen me nominasse, sufficiat. In hac subsidiorum abundantia eo facilius bibliotheca Germaniae historica esset concinnanda. Multo minus negotii esset, si plurium Germaniae prouinciarum et imperii circulorum bibliothecae historicae prodirent. Statui igitur apud animum, ad exemplum Kreyfigii et Struuii, qui bibliothecas Saxoniae superioris historicas conscripserunt, bibliothecam Saxoniae inferioris historicam elaborandi. Singulares historiae ciuilis, ecclesiasticae, litterariae, et naturalis sectiones non constituam, sed scriptores cuiusuis regionis vel vrbs in periodos scriptorum ciuilium, ecclesiasticorum et litterariorum dispescam, quibus naturales subiiciam. De totius operis et cuiusuis articuli oeconomia eruditorum opinionem vt resciscam, istius hunc conspectum cum illis communicare et scriptores Lubecenses speciminis causa ad iicere volui.

Prolegomena.

Scriptores de Saxonia inferiore generales.

Pars I. de Ducatu Bremensi.

- C. 1. Scriptores de Ducatu Bremensi.
- C. 2. Scriptores urbium Ducatus Bremensis ordine alphabetico.

Pars II. de Ducatu Holsatiae.

- C. 1. Scriptores de Holsatia propria.
- C. 2. Scriptores de Ditmarsia.
- C. 3. Scriptores de Stormaria.
- C. 4. Scriptores de Wagria.
- C. 5. Scriptores de Ducatu Ploenensi.
- C. 6. Scriptores de Episcopatu Lubecensi.
- C. 7. Scriptores urbium Ducatus Holsatici ordine alphabetico.

Pars III. de Ducatu Mecklenburgico.

- C. 1. Scriptores de Ducatu Mecklenburgico.
- C. 2. Scriptores urbium Ducatus Mecklenburgici ordine alphabetico.

Pars IV. de Ducatu Lauenburgico.

- C. 1. Scriptores de Ducatu Lauenburgico.
- C. 2. Scriptores urbium Ducatus Lauenburgici ordine alphabetico.

Pars V. de Ducatu Brunsvicolüneburgensi.

- C. 1. Scriptores de Ducatu Brunsvicolüneburgensi generales.
- C. 2. Scriptores Ducum Brunsvicolüneburgensium generales.
- C. 3. Scriptores Ducum Brunsvicolüneburgensium speciales.
- C. 4. Scriptores urbium Ducatus Brunsvicolüneburgensis ordine alphabetico.

Pars VI. de Episcopatu Hildesienfi.

- C. 1. Scriptores de Episcopatu Hildesienfi.
- C. 2. Scriptores urbium Episcopatus Hildesienfis ordine alphabetico.

Pars VII. de Ducatu Magdeburgico.

- C. 1. Scriptores de Ducatu Magdeburgico.
- C. 2. Scriptores urbium Ducatus Magdeburgici ordine alphabetico.

Pars VIII. de Principatu Halberstadiensi.

- C. 1. Scriptores de Principatu Halberstadiensi.
- C. 2. Scriptores urbium Principatus Halberstadiensis ordine alphabetico.

Pars IX. de ciuitatibus imperialibus.

- C. 1. Scriptores de Lubeca.
- C. 2. Scriptores de Hamburgo.
- C. 3. Scriptores de Brema.
- C. 4. Scriptores de Goslaria.

§. 7.

Bibliothecam historicam Hamburgensem, vt superius memorauī, ipse aliquando edidi. Conditurus iam totius Saxoniae inferioris bibliothecam historicam, non immerito duxi, vt eius specimen scriptores ciuitatis Lubecae, quae alter Saxoniae inferioris oculus audit, lectori sisterem.

LUBECA.

I. *Historia ciuilis.*a. *Panegyrici.*

Henrici Aquilonipolensis Pöema de primordiis vrbis Lubecanae in Meibomii S. R. G. T. I. *Sarcerii* Erasm. Oratio de Lubeca Marp. 1537. et Ffti. 1551. *Busmanni* Io. Carmen elegiacum de laudibus ciuitatis Lubecae. Hanou. 1547. 4. *Vincentii* Pet. Elegia de origine, incrementis, et laudibus Lubecae. *Henckelmanni* Mich. Oratio de Lubeca. Rost. 1602. 4. *Macropii* Steph. Panegyricus fata Lubecae et praecipua ipsius facta breuiter recensens. Lub. 1603. 4. *Sandmanni* Henr. Declamatio de fundatione et incrementis Lubecae. Ffti. 1609. *Desiderii Regii* apex Lubecensis, 1649. 8. v. *Hoeueln* Goth. Oratio in laudem Lubecae. Witteb. 1697. F. v. *Seelen* Io. Henr. Oratio de praecipuis beneficiis quibus Lubeca per sexcentos annos fruita est; inserta eius iubilaeco Lubecensi. Lub. 1741. 4.

b. *Historici.*

Bonni Herm. Chronicon Lubecense. Bas. 1543. 8. *Negkmanns* Joh. Lübeckische Chronick. Speyer 1619. 8. *Bangerti* Henr. Origines Lubecenses in Dn. de Westphalen S. R. G. T. I. v. *Höveln* Conr. der Stadt Lübeck Herrlichkeit und Alterthum. Lub. 1666. 8. v. *Mellen* Iac. Historia Lubecensis antiqua, media, recentior in 4 Dispp. sub praef. Casp.

Casp. Sagittarii. Ien. 1677. 78. 79. 4. ¹ Kerckfrings Gottsch. und Müllers Gottsch. Auszug Lübeckischer Chroniken. 1678. 8. Die beglückte und geschmückte Stadt Lübeck. 1697. 8. Gründliche Nachricht von der Stadt Lübeck. Nageb. 1713. Lüß. 1742. 8. v. Seelen Io. Henr. de vero anno initiali hodiernae Lubecae. Lub. 1740. 4. ² *Idem* de paradoxo Eccardino circa antiquitatem Lubecae; in variarum obseruationum delectu secundo. ib. 1744. 4. *Eiusd.* manipulus secundus annotationum de curiis veteris aequae ac recentioris aevi, qui agit de curia Lubecensi. ib. eod. F.

c. *Gentilitia.*

v. Mellen Iac. Notitia maiorum. Lips. 1707. 4. Middendorp Bernh. Rathslinie, 1669. Kerckfrings Henr. Verzeichniß von den adelichen Familien der Zirkelgesellschaft in Lübeck.

d. *Ius Statutarium.*

Lubecensis iustitia ab Henrico Leone ciuitati Lubecensi data in Dn. de Westphalen S.R.G.T. 3. Westphalen Ern. Ioach. de origine et fontibus iuris Lubecensis. Rost. 1727. 4. Nettelblatt Chn. noua de fontibus iuris Lubecensis coniectura. Gryphisu. 1728. 4.

e. *Deductiones.*

Kurzer unvorgreiflicher Bericht und Anzeige des Klosters zu St. Johannis Zustand und der Stadt Lübeck daran zustehendes Recht und Gerechtsame betreffend. Lüß. 1666. 4. Catalogus argumentorum, warum die Dörfer Stockelsdorf, Steinrode, Meusling und Morie zu der Lübeckischen Hoch- und Oberbohtmäßigkeit gehören. Lüß. 1668. 8. Deductio iuris, daß Sachsenlaueburg die Restitution des Städtleins Möllen zu suchen gar nicht befugt

¹ Dignae omnino essent hae Dissertationes, quae recunderentur et quibus eiusdem auctoris notitia scriptorum Lubecensium ex eius praefatione ad res Lubecenses adderetur.

² Monuit nonnulla Perilluistris DE FRICCIUS symboli sui In Recto Decus litteris initialibus vsus, in Hamburgischen Berichten 1741. p. 307.

befugt sey. Lüß. 1670. 4. Demonstration, daß die Stadt Lübeck nicht nur das Städtlein, sondern auch die Bogten und ganze Herrschaft Möllen zu restituiren schuldig sey. Rakeb. 1670. 4. Liquidatio des auf dem Städtlein Möllen haftenden Kauf- und Pfandschillings. Lüß. 1670. 4. Liquidatio illiquidissima, das ist, wohlbegründete Antwort auf die sogenannte Liquidation. Rakeburg 1670. 4. Defensio praeliminaris liquidationis, das ist, die vorlaufende vertheidigte Liquidation. Lüß. 1670. 4. Defensio liquidationis des auf dem Städtlein Möllen haftenden Kauf- und Pfandschillings. Lüß. 1670. 4. Abdruck eines Schreibens amici ad amicum, die Stadt Möllen betreffend. 1670. 4. Antwort darauf. 1670. 4. Kurze Auflösung gewisser Sächsischer, einem amico gemachter dubiorum, Möllen betreffend. 1670. 4. Uebel angefochtene, aber wohl defendirte Auflösung Sächsischer dubiorum, Möllen betreffend. 1670. 4. Unaufgelöste dubia, die Stadt, Bogten und Herrschaft Möllen betreffend. Rakeb. 1670. 4. Abdruck der Urtheile und Urkunden, die Ablösung und Einräumung Möllen betreffend. Rakeb. 1670. 4. Vorstellung der ungegründeten Einwürfe, wodurch Lauenburg die Liquidität des auf Möllen verlegten Pfandschillings umzustossen sich bemühet. Lüß. 1682. 4. Abdruck einiger Urkunden, warum die Stadt Lübeck das Städtlein Möllen abzutreten in Rechten sich nicht gehalten erachte. Lüß. 1683. 4. Abdruck sieben responforum iuris, die Abtretung Möllen betreffend. Jst. 1683. 4. Samuelis Stryckii responsum iuris, die Abtretung Möllen betreffend. Lüß. 1685. 4. Notitia actorum, die editionem documentorum iuratum betreffend, welche zur Erläuterung des Bogtenamts Möllen gehören. 1738. J. Abdruck der von Seiten der Stadt Lübeck, unter dem Titel: Species Facti, ohnlängst im Druck bekannt gemachten Schrift, die in der Möllenschen Relutionsfache auferlegte editionem documentorum iuratum betreffend; nebst beygefügten lauenburgischen Anmerkungen. 1738. J. Abdruck zweyer von Seiten der Stadt Lübeck übergebener Recessuum, den auf Möllen verlegten Pfandschilling betreffend. 1739. J. Apologia Lubecensium, bestehend in gründlicher Widerlegung der so rubricirten notitia actorum und Anmerkungen über die lübeckische speciem facti, die Wiederlöse des Städtleins Möllen betreffend. Lüß. 1740. J. Gründliche Nachricht von dem an die Stadt Lübeck verpfändeten dominio et advocatia, oder Herrschaft und Bogten Möllen. 1740. J. Gründliche Deduction, daß die Terra Mölne, oder die Herrschaft und Landvogten des Landes Möllen an die Stadt Lübeck nicht gekommen, noch transportirt gewesen. Lüß. 1741. J. Beleuchtung der Stadt

Lübeckischen Deduction, die Terram Mölne, oder die Herrschaft und Landvogtey des Landes Wöllen betreffend. 1742. F. 3

II. Historia ecclesiastica.

v. *Mellen* Iac. de balneis animarum Lubecensibus. Lub. 1710. 4.
v. *Mellen* Iac. de itineribus Lubecensium sacris. Lub. 1711. 4. *Hilmer's* Joh. die von Gott gewürdigte Lobeck. Lüb. 1716. 8. *Stardens* Casp. Henr. Lübeckische Kirchenhistorie. Hamb. 1724. 4. ⁴ Acta Lubecensia siue actio ministerii Lubecensis cum Lamberto Friedland, Med. Lic. et Pract. Lubec. nec non ciuibus quibusdam Lubecensibus de coena domini eiusque expensione, quam recte Lubecae fieri negabant; in Dn. Moseri miscellaneorum iuridicohistoricorum Parte secunda. Ffti. 1730. 8. *Steinii* Diff. de ritu veteri formulae applicatiuae indiuidualis in sacra coena. Lub. 1741. 4. ⁵

III. Historia litteraria.

Lubeca litterata. 1698. 1699. 1700. 8. *Neumann* Ge. Frid. de fauore Lubecensium in exteros. Lipsi. 1709. 4. v. *Seelen* Io. Henr. Athenae Lubecenses. Lub. 1719-22. 8. v. *Seelen* Io. Henr. de academia Rostochiensis apud Lubecenses commorata; in eius miscellaneorum Parte prima. Lub. 1734. 8. von *Seelen* Joh. Henr. Nachricht von dem Ursprung und Fortgang der Buchdruckerey in Lübeck. Lüb. 1740. 8. v. *Seelen* Io. Henr. de fauore Lubecensium erga Bremenenses. Lub. 1743. 4.

* * *

v. *Mellen* Iac. de lapidibus figuratis agri littorisque Lubecensis. Lub. 1720. 4. §. 8.

³ Hac occasione etiam prodierunt: Entwurf einer gründlichen Nachricht von den ehemahligen Landesherrlichen Vogteyen und Landgerichten in Deutschland. Lüb. 1741. F. Bestärkung des Entwurfs einer gründlichen Nachricht von den ehemahligen Landesherrlichen Vogteyen und Landgerichten in Deutschland. Lüb. 1742. F. Confer *David Georg Strubens* Nebenstunden. Erster Theil. Hildesh. 1742. 8.

⁴ Amica controuersia de anno quo Val. Curtius, postea secundus Superintendens, Lubecam venerit, orta est inter Dn. Starekium et Dn. Schroederum, de qua vide Hamburgische Berichte 1741. p. 731. Inuitus illam acerbiozem de anno Casp. Holstenii emortuali memoro, quae illi intercessit cum Dn. Hilmero. Confer Niedersächsf. Nachr. 1731. p. 31 et 41.

⁵ De quaestione: an Hunnii tempore in sacris Lubecensibus lingua Saxoniae inferioris abrogata, et illa Saxoniae superioris recepta sit; vide quae Dn. Scharbau et Dn. Starkius in ueris nominum litteris initialibus disputarunt in Hamb. Berichten, 1741. p. 389 et 582.

§. 8.

Indicaui supra, quod Kreyfigius et Struuius bibliothecas Saxoniae superioris historicas dederint. Indignatus est Struuio Kreyfigius eumque in plagula quadam cui titulus: *Vorschlag zu einer kleinen Sammlung von scriptoribus numerorum bracteatorum mit Beybringung aller davon handelnden Scribenten.* Dresd. 1736. 4. plagii accusauit. Quo iure, equidem non video. Multo ante suscepit laborem hunc Struuius, longe alium ordinem seruauit, et argumenta memorauit, cum Kreyfigius diaria eruditorum addat. Operae itaque pretium duxi, ytriusque conspectum primo et deinde singulis Kreyfigii capitibus apponere, vbi Struuius ea argumenta excusserit.

Kreyfigii Conspectus.

Prolegomena. Capp. 10.

Sect. 1. Scriptores historiae naturalis. Capp. 14.

Sect. 2. Scriptores historiae ciuilis.

Pars 1. historia et iura imperantium. Capp. 80.

Pars 2. scriptores historiae subditorum. Capp. 50.

Sect. 3. Scriptores vicinarum aliquot regionum. Capp. 15.

Sect. 4. Scriptores historiae ecclesiasticae. Capp. 22.

Sect. 5. Scriptores Saxoniae litteratae. Capp. 14.

*Struuii Conspectus.**Pars I. Geographica.*

Sect. 1. de Scriptoribus Saxoniae geographicis. §phis 21.

Sect. 2. de Scriptoribus terrae Misnensis geographicis. §phis 16.

- Sect. 3. de Scriptoribus circuli Lipfienfis geographicis. §phis 15.
 Sect. 4. de Scriptoribus circuli metalliferi geographicis. §phis 11.
 Sect. 5. de Scriptoribus Ducatus Weiffenfelfenfis, Merfeburgenfis et Numb.
 geographicis. §phis 8.
 Sect. 6. de Scriptoribus monasteriorum et coemiteriorum Misniae. §phis 6.

Pars II. Historica.

- Sect. 1. de Scriptoribus historiae Saxonicae et Misnensis vniuerfalibus.
 §phis 78.
 Sect. 2. de Scriptoribus historiae Saxoniae Ducum ex stirpe Wittik. Billing.
 et Ascania. §phis 14.
 Sect. 3. de Scriptoribus historiae Saxoniae Ducum et Electorum ex stirpe
 Misnensi. §phis 104.
 Sect. 4. de Scriptoribus historiae episcopatum Misnensis, Merfeburgenfis
 et Numburgenfis. §phis 13.
 Sect. 5. de Scriptoribus historiae comitum et nobilium Saxoniorum et Mis-
 nensium. §phis 18.

Pars III. Thuringica.

- Sect. 1. de Scriptoribus Thuringiae geographicis. §phis 58.
 Sect. 2. de Scriptoribus Thuringiae historicis. §phis 47.

Pars IV. Hennebergica et Lusatia.

- Sect. 1. de Scriptoribus Hennebergicis. §phis 19.
 Sect. 2. de Scriptoribus Lufaticis. §phis 31.

Pars V.

- De Scriptoribus de statu ecclesiastico provinciarum Saxoniarum. §phis 38.

Pars VI.

- De scriptoribus status iuris publici et politici Saxonici. §phis 71.

Krey-

Kreysigii Prolegomena.

- Cap. 1. Fontes historiae Saxonicae. Struuius P. 2. S. 1. § 13 - 29. de quibusdam.
 Cap. 2. Scriptores pagos antiquos illustrantes. Struuius P. 1. S. 1. § 2.
 Cap. 3. Scriptores geographiae et topographiae. Struuius P. 1. S. 1. § 3.
 Cap. 4. Mappae geographicae generales.
 Cap. 5. Mappae geographicae Misniam exhibentes.
 Cap. 6. Mappae geographicae Lusatiam exhibentes.
 Cap. 7. Mappae Hennebergicae.
 Cap. 8. Mappae Thuringicae generales.
 Cap. 9. Mappae Thuringicae speciales.
 Cap. 10. Mappae Principatus Anhaltini.

De his nihil Struuius.

Sectio I. Scriptorum historiae naturalis.

- Cap. 1. Scriptores fluuiorum. Struuius P. 1. S. 1. § 6 - 7.
 Cap. 2. Scriptores montis piniferi.
 Cap. 3. Scriptores rei metallicaе generales. Struuius P. 1. S. 1. § 8.
 Cap. 4. Scriptores eiusdem speciales.
 Cap. 5. Scriptores fontium medicatorum.
 Cap. 6. Scriptores acidularum in specie.
 Cap. 7. Scriptores salinarum generales.
 Cap. 8. Scriptores salinarum speciales.
 Cap. 9. Scriptores plantarum.
 Cap. 10. Scriptores rei oeconomicae generales. Struuius P. 1. S. 1. § 9.
 Cap. 11. Scriptores uiniculturae. Struuius P. 1. S. 1 § 9. in fine.
 Cap. 12. Scriptores cereuifiarum.
 Cap. 13. Scriptores rerum naturalium miscellanei. Struuius P. 1. S. 1. § 10.
 Cap. 14. Musea curiosa partim distracta.

Sectionis II. Pars 1. Historia et iura imperantium.

- Cap. 1. Scriptores Saxoniae generales.
 Cap. 2. Scriptores vitarum generales.
 Cap. 3. Scriptores geneal. Saxonicae.

Longe fusius haec tria capita per totam Partis secundae Sectionem primam vna et altera excepta paragrafo Struuius persequitur.

Cap. 4.

- Cap. 4. Scriptores Impp. familiae Saxonicae. Struuius P. 2. S. 2. § 1-5.
- Cap. 5. Scriptores Imp. Henrici Ancupis. Struuius P. 2. S. 2. § 6.
- Cap. 6. Scriptores Impp. Ottonum. Struuius P. 2. S. 2. § 7.
- Cap. 7. Scriptores antiquiorum Misniae marchionum. Struuius P. 2. S. 3. § 7-8.
- Cap. 8. Scriptores Friderici Admorfi et fratris Dieterici. Struuius P. 2. S. 3. § 9-13.
- Cap. 9. Scriptores Friderici I. Bellicosi. Struuius P. 2. S. 3. § 14-15.
- Cap. 10. Scriptores belli Huffitici.
- Cap. 11. Scriptores Friderici II. Placidi. Struuius P. 2. S. 3. § 16.
- Cap. 12. Scriptores Sigismundi et Wilhelmi, fratrum Friderici II. Struuius P. 2. S. 3. § 17.
- Cap. 13. Scriptores Ernesti. Struuius P. 2. S. 3. § 19.
- Cap. 14. Scriptores plagii Kaufungensis. Struuius P. 2. S. 3. § 18.
- Cap. 15. Scriptores Friderici III. Sapientis. Struuius P. 2. S. 3. § 20-21.
- Cap. 16. Scriptores Ioannis Constantis. Struuius P. 2. S. 3. § 22.
- Cap. 17. Scriptores Ioannis Friderici I. Struuius P. 2. S. 3. § 23-26 et 28-30.
- Cap. 18. Scriptores belli ab eo et Landgrauio Hassiae gesti.
- Cap. 19. Scriptores belli Smalcaldici. Struuius P. 2. S. 3. § 27.
- Cap. 20. Scriptores de Ioanne Friderico II. Struuius P. 2. S. 3. § 31.
- Cap. 21. Scriptores in caussa Grumbachiana. Struuius P. 2. S. 3. § 32-35.
- Cap. 22. Scriptores Ioannis Wilhelmi, Ioannis Friderici III, et Ioannis Casimiri. Struuius P. 2. S. 3. § 36-40.
- Cap. 23. Scriptores Ducum Saxo-Altenburgicorum. Struuius P. 2. S. 3. § 41-45.
- Cap. 24. Scriptores Ducum Saxo-Vinariensium. Struuius P. 2. S. 3. § 46-48 et 51-54.
- Cap. 25. Scriptores Bernhardi Ducis Saxouinariensis. Struuius P. 2. S. 3. § 49-50.
- Hinc Struuius § 55-57. de scriptoribus Ducum Ilenacensium et Ienenfium agit.
- Cap. 26. Scriptores Ducum Saxogothensium. Struuius P. 2. S. 3. § 58-63.
- Inde apud Struuium § 64-67. Scriptores Ducum Mein. Roemh. et Eisenb. occurrunt.
- Cap. 27.

- Cap.27. Scriptores Alberti Animosi. Struuius P. 2. S. 3. § 68. 69.
 Cap.28. Scriptores Georgii Barbati. Struuius P. 2. S. 3. § 70.
 Cap.29. Scriptores tumultus Packiani.
 Cap.30. Scriptores Henrici Pii. Struuius P. 2. S. 3. § 71.
 Cap.31. Scriptores Mauritii generales. Struuius P. 2. S. 3. § 72-76.
 Cap.32. Scriptores Mauritii speciales. Struuius P. 2. S. 3. § 77-78.
 Cap.33. Scriptores Augusti. Struuius P. 2. S. 3. § 79-80.
 Cap.34. Scriptores Christiani I. Struuius P. 2. S. 3. § 81.
 Cap.35. Scriptores Christiani II. Struuius P. 2. S. 3. § 82-83.
 Cap.36. Scriptores Ioannis Georgii I. Struuius P. 2. S. 3. § 84-85.
 Cap.37. Scriptores belli tricennalis. Struuius P. 2. S. 3. § 86.
 Cap.38. Scriptores Ioannis Georgii II. Struuius P. 2. S. 3. § 87.
 Cap.39. Scriptores Ioannis Georgii III. Struuius P. 2. S. 3. § 88-90.
 Cap.40. Scriptores Ioannis Georgii IV. Struuius P. 2. S. 3. § 91.
 Cap.41. Scriptores Friderici Augusti. Struuius P. 2. S. 3. § 92-95.
 Cap.42. Scriptores inuasionis Suecicae in Saxoniam. Struuius P. 2. S. 3. § 96.
 Cap.43. Scriptores Friderici Augusti. Struuius P. 2. S. 3. § 97-98.
 Cap.44. Scriptores Ducum Saxo-Weissenfelsensium. Struuius P. 2. S. 3. § 99-100.
 Cap.45. Scriptores Ducum Saxo-Merseburgensium. Struuius P. 2. S. 3. § 101.
 Cap.46. Scriptores Ducum Saxo-Cizensium. Struuius P. 2. S. 3. § 102-104.
 Cap.47. Scriptores conditoriorum generales. Struuius P. 2. S. 1. § 65-66.
 Cap.48. Scriptores conditoriorum speciales.
 Cap.49. Effigies imperantium descriptae. Struuius P. 2. S. 1. § 46-47.
 Cap.50. Scripta de nexu domus Aufriacae et Saxonicae. } Struuius P. 2. S. 1.
 Cap.51. Scripta de nexu domus Saxonicae et Brandenb. } § 74.
 Cap.52. Scripta iuris publici Saxonici generales. Struuius P. 6. § 1-4.
 Cap.53. Scriptores titulorum Saxoniorum.
 Cap.54. Scriptores insignium Saxoniorum. Struuius P. 2. S. 1. § 71.
 Cap.55. Scriptores sigilli maiestatis Saxonici. Struuius P. 6. § 1. in fine.

- Cap. 56. Scriptores vicariatus generales.
- Cap. 57. Scriptores vicariatus Saxonici speciales. Struvius P. 6. § 7.
- Cap. 58. Scripta de directorio Saxonico inter evangelicos. Struvius P. 6. § 13.
- Cap. 59. Scriptores Palatinatus Saxoniae. Struvius P. 6. § 8-9.
- Cap. 60. Scripta de Burggraviatu Magdeburgico. Struvius P. 6. § 10-11.
- Cap. 61. Scripta de iure non prouocandi Saxonico. Struvius P. 6. § 6.
- Cap. 62. Scriptores comitiorum prouincialium. Struvius P. 6. § 64.
- Cap. 63. Scripta de 4 votis nouis in comitiis. Struvius P. 6. § 15.
- Cap. 64. Scripta de iure protectionis in ciuitate Erfurtenfi. Struvius P. 6. § 26-27.
- Cap. 65. Scripta de successione Iuliacensi. Struvius P. 6. § 19.
- Cap. 66. Scripta praetensionum in Blanckenhayn. Struvius P. 6. § 49.
- Cap. 67. Scripta praetensionum in Siciliam. Struvius P. 6. § 34.
- Cap. 68. Scripta de pacto confraternitatis. Struvius P. 6. § 5.
- Cap. 69. Scripta de potentatu episcopatum. Struvius P. 6. § 36-40.
- Cap. 70. Scripta de iure territoriali inter Electorem et Ducem Cizensem. Struvius P. 6. § 35.
- Cap. 71. Scripta inter domum elect. et Schwarzb. Struvius P. 6. § 30.
- Cap. 72. Scripta inter domum Vinar. et Arnst. Struvius P. 6. § 28-29 et 31.
- Cap. 73. Scripta de tutela Mannsfeldica. Struvius P. 6. § 51.
- Cap. 74. Scripta de territorio comitum de Schoenburg. } Struvius P. 6. § 47.
- Cap. 75. Scripta de subiectione comitum de Waldeck. }
- Cap. 76. Scripta de successione Coburgensi. Struvius P. 6. § 45.
- Cap. 77. Scripta de praecedentia inter Gotha, Weimar et Eisenach. Struvius P. 6. § 55.
- Cap. 78. Scripta de praecedentia inter Weimar et Altenburg. Struvius P. 6. § 54 et 56.
- Cap. 79. Scriptores ordinum equestrum.
- Cap. 80. Deductiones miscellaneae.

Quae in hoc caput Kreyfignus reiecit, multo ordinatius Struvius singularibus paragraphis tractauit. Agit Parte sexta § 12. de directorio Saxonico in comitiis; § 14. de iure archimarschallatus; § 16. de terrarum

rarum Saxonicarum diuisione; § 17. de inuestitura Bohemica; § 18. de praetensione in Ducatum Luxenburgensem; § 32-33. de controuersia cum episcopo Würzburgensi; § 41. de simultanea inuestitura in dynastiam Querfurtensem; § 42. de administratione regiminis in ducatu Vinariensi; § 43. de controuersia tutela Principis Ienenfis; § 44. de causa Saynensi; § 46. de controuersia inter Gotha et Saalfeld; § 48. de controuersia Hildburghusana; § 50. de reuocatione praefecturae Fischberg; § 52. de controuersia circa dynastiam Treffurtensem; § 53. de matrimonio inaequali cuiusdam Saxoniae Ducis; § 57. de controuersia ducis Vinariensis cum Wizlebiis; § 58. de stipula Saxonica; § 59. de controuerso iure detractus inter Noribergenses et Coburgenses; et § 60. de controuersia inter cameram Gothanam et Iudaeum quendam.

*Sectionis II. Pars 2. scriptores historiae
subditorum.*

- Cap. 1. Scriptores historiae Comitum, Baronum et Nobilium generales. Struuius P. 2. S. 5. § 1-5.
- Cap. 2. Scriptores historiae Comitum, Baronum et Nobilium speciales. Struuius P. 2. S. 5. § 6-18.
- Cap. 3. Scriptores circuli elect. Sax. generales.
- Cap. 4. Scriptores circuli elect. Sax. speciales. Struuius P. 1. S. 1. § 11-21.
- Cap. 5. Scriptores Misniae generales.
- Cap. 6. Scriptores de origine Miskenorum.
- Cap. 7. Scriptores urbium Misniae speciales. Struuius P. 1. S. 2. § 4-16. tota Sect. 3 et 4. atque Sect. 5. § 3-6.
- Cap. 8. Scriptores Varisciae generales.
- Cap. 9. Scriptores gentis Ruthenicae
- Cap. 10. Scriptores urbium Varisciae. Struuius P. 1. S. 5. § 7-8.
- Cap. 11. Scriptores comitatus princ. Henneb. generales. Struuius P. 4. S. 1. § 1-3.
- Cap. 12. Scriptores comitum princ. Henneb. generales. Struuius P. 4. S. 1. § 18.

- Cap. 13. Scriptores comitum princ. Henneb. speciales. Struuius P. 4. S. 1. § 19.
- Cap. 14. Scriptores historiae ecclesiasticae Hennebergensis. Struuius P. 4. S. 1. § 4. 5.
- Cap. 15. Scriptores urbium Hennebergensium. Struuius P. 4. S. 1. § 6-9.
- Cap. 16. Scriptores principatus et urbis Coburgensis. Struuius P. 4. S. 1. § 10-17.
- Cap. 17. Scriptores Thuringiae generales. Struuius P. 3. S. 2. § 1-12. et 15-26.
- Cap. 18. Scriptores de origine Thuringorum. Struuius P. 3. S. 2. § 13.
- Cap. 19. Scriptores de eorum conuersione.
- Cap. 20. Scriptores Bonifacii Thuringorum apostoli. Struuius P. 5. § 3-5.
- Cap. 21. Scriptores regni Thuringici.
- Cap. 22. Scriptores ducatus, March. Com. et Landgr. Thuringiae.
- Cap. 23. Scriptores vitarum Thuringiae Landgrauiorum. Struuius P. 3. S. 2. § 14 et 27. 28 et 34.
- Cap. 24. Scriptores S. Elifabethae, Ludouici VI coniugis. Struuius P. 3. S. 2. § 29-33.
- Cap. 25. Scriptores belli rustici. Struuius P. 3. S. 2. § 36.
- Cap. 26. Scriptores cataclysmi Thuringici. Struuius P. 3. S. 2. § 37.
- Cap. 27. Scriptores geographiae Thuringicae. Struuius P. 3. S. 1. § 1.
- Cap. 28. Scriptores urbium Thuringiae. Struuius P. 3. S. 1. § 9-52. et S. 2. § 40-47.
- Cap. 29. Scriptores comitum de Schwarzburg generales. Struuius P. 3. S. 2. § 38.
- Cap. 30. Scriptores comitum de Schwarzburg speciales. Struuius P. 3. S. 2. § 39.
- Cap. 31. Scripta de sessione et voto Schwarzburgico in comitiis.
- Cap. 32. Scriptores urbium Schwarzburgicarum. Struuius P. 3. S. 1. § 53. 54.
- Cap. 33. Scriptores urbium Mühlhausen et Nordhausen. Struuius P. 3. S. 1. § 58.
- Cap. 34. Scriptores urbis Erfurt speciales. Struuius P. 3. S. 1. § 2-8. et P. 6. § 20-27.
- Cap. 35. Scripta inter archiepiscopum Moguntinum et Erfurtenses.

Cap. 36.

- Cap.36. Scriptores miscellanei ad historiam Thuringiae spectantes. Struuius P. 3. S. 2. § 35.
- Cap.37. Scriptores Principatus Querfurtensis. Struuius P. 1. S. 5. § 1. 2.
- Cap.38. Scriptores Lusatiae vtriusque generales.
- Cap.39. Scriptores Lusatiae superioris generales.
- Cap.40. Scriptores Lusatiae inferioris generales.
- Cap.41. Scriptores urbium Lusatiae superioris. Struuius P. 4. S. 2. § 4-15.
- Cap.42. Scriptores urbium Lusatiae inferioris. Struuius P. 4. S. 2. § 16-18.
- Cap.43. Scriptores Soraborum et linguae Sorabicae.
- Cap.44. Scriptores comitatus Mansfeldensis generales. Struuius P. 2. §. 1. §44. solum Spangenbergium.
- Cap.45. Scriptores comitum Mansfeldensium generales.
- Cap.46. Scripta inter comites Mansfeldenses et archiepiscopum Magdeburgensem.
- Cap.47. Scriptores urbium Mansfeldicarum.
- Cap.48. Scriptores historiae ecclesiasticae comitatus Mansfeldensis.
- Cap.49. Miscellanea ad historiam Mansfeldensem pertinentia.
- Cap.50. Scriptores de iuribus subditorum.

Sectio III. Scriptores vicinarum aliquot regionum.

- Cap. 1. Scriptores Principatus Anhaltini generales.
- Cap. 2. Scriptores Principum Anhaltinorum generales. Struuius P. 2. S. 2. §9-13. quosdam.
- Cap. 3. Scriptores Principum Anhaltinorum speciales.
- Cap. 4. Scriptores urbium Anhaltinarum.
- Cap. 5. Scripta de iure Principum Anhaltinorum in comitatum Ascaniae.
- Cap. 6. Scripta de iure eorundem in principatum Lauenburgicum.
- Cap. 7. Scriptores Ducum Lauenburgicorum et Ducatus Lauenburgici.
- Cap. 8. Scripta de iure Principum Anhaltinorum in dynastiam Ieuern.
- Cap. 9. Scripta miscellanea ad historiam Anhaltinam spectantia.
- Cap. 10. Scriptores abbatiae et urbis Quedlinburgensis.
- Cap. 11. Scriptores de priuilegiis abbatiae Quedlinburgensis.
- Cap. 12. Scripta inter abbatissam et urbem Quedlinburgensem.

Cap. 13. Scripta inter abbatissam Quedlinb. et electorem Brandenb.

Cap. 14. Scripta de electione abbatissae Quedlinburgensis.

Cap. 15. Scriptores agri Hallensis et urbis Halae.

Sectio IV. Scriptores historiae ecclesiasticae.

Cap. 1. Scriptores idololatriae in Saxonia superiori. Struuius P. 5. § 1. 2.

Cap. 2. Scriptores urnarum.

Cap. 3. Scriptores Saxoniae christianae ante reformationem. Struuius P. 5. § 31 - 34.

Cap. 4. Scriptores episcopatus Misnensis. Struuius P. 2. S. 4. § 1 - 3.

Cap. 5. Missalia et breuiaria eiusdem.

Cap. 6. Scriptores episcopatus Merseburgensis. Struuius P. 2. S. 4. § 4. 5.

Cap. 7. Missalia et breuiaria eiusdem.

Cap. 8. Scriptores episcopatus Numburgensis. Struuius P. 2. S. 4. § 6 - 13.

Cap. 9. Missalia et breuiaria eiusdem.

Cap. 10. Scriptores monasteriorum. Struuius P. 1. S. 6. § 1 - 6.

Cap. 11. Scriptores societatum pontificalium.

Cap. 12. Scriptores quaestorum indulgentiarum.

Cap. 13. Scriptores historiae reformationis. Struuius P. 5. § 12.

Cap. 14. Catalogus agendorum ecclesiasticorum.

Cap. 15. Scriptores conuentuum et colloquiorum theologicorum. Struuius P. 5. § 16 - 22.

Cap. 16. Scriptores de meritis Ducum Saxoniae in ecclesias. Struuius P. 5. § 37.

Cap. 17. Scriptores libri Interim historici. Struuius P. 5. § 13.

Cap. 18. Scriptores Cryptocaluinismi primi. Struuius P. 5. § 23.

Cap. 19. Scriptores Cryptocaluinismi secundi. Struuius P. 5. § 27 - 29.

Cap. 20. Scriptores Formulae Concordiae. Struuius P. 5. § 24 - 26.

Cap. 21. Scriptores iubilaeorum generales. Struuius P. 5. § 30.

Cap. 22. Scriptores ptochotrophiorum et ergastulorum.

Sectio V. Scriptores Saxoniae litteratae.

Cap. 1. Scriptores Saxoniae litteratae et Macenatum generales. Struuius P. 5. § 38.

Cap. 2.

- Cap. 2. Scriptores academiae Erfurtenfis. Struuius P. 3. S. 1. § 6.
- Cap. 3. Scriptores academiae Lipsienfis. Struuius P. 1. S. 3. § 4.
- Cap. 4. Scriptores academiae Witteberg. Struuius P. 1. S. 1. § 15-17.
- Cap. 5. Scriptores academiae Ienenfis. Struuius P. 3. S. 1. § 20.
- Cap. 6. Scriptores academiae Halenfis.
- Cap. 7. Scriptores scholarum illustrium prouincialium. Struuius P. 1. S. 2. § 11. S. 3. § 10. S. 6 § 4.
- Cap. 8. Scripta de societatibus eruditorum. Struuius P. 2. S. 1. § 76-78.
- Cap. 9. Scriptores iuris Saxonici. Struuius P. 6. § 66.
- Cap. 10. Scriptores numorum bracteatorum.
- Cap. 11. Scriptores numorum solidorum.
- Cap. 12. Scriptores numophylaciorum.
- Cap. 13. Numophylacia auctione publica distracta.
- Cap. 14. Scriptores et catalogi bibliothecarum publicarum et priuatarum.

§. 9.

Sed reuertor ad meam Saxoniae inferioris bibliothecam historicam. Memini legere in *Hamburgischen Berichten* 1742. p. 178. Bremiae societatem coiuisse, quae bibliothecam historicam conscribere velit. An et quatenus eius institutum cum meo conspiret, plane nescio. Historiarum cultores itaque rogo, vt in aperiendis thesauris librariis auxilium mihi ferant. Neque tamen mihi displicebit, si quis laborem hunc praeoccupauerit, et bibliothecam Germaniae historicam bibliothecae Germaniae diplomaticae similem dederit.

